

САДРЖАЈ

ОПШТИ ДИО.....	5
ГЛАВА ПРВА - УВОД У ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО	7
Предмет облигационог права	8
Значај облигационог права	8
Развој облигационог права	10
Метод облигационог права	11
Историјат облигационог права	12
ОДНОС ОБЛИГАЦИОНОГ ПРАВА ПРЕМА ТАНГЕНТНИМ ГРАНАМА ПРАВА	14
Однос облигационог и стварног права.....	15
Однос облигационог и наслѣдног права.....	17
Однос облигационог и породичног права	17
Однос облигационог и привредног права.....	18
Однос облигационог и међународног (приватног и привредног) права	18
Односи облигационог права, права индустријске својине и ауторског права	18
Однос облигационог и радног права	19
Однос облигационог и грађанског процесног права.....	19
ИЗВОРИ ОБЛИГАЦИОНОГ ПРАВА.....	21
ИЗВОРИ (ОСНОВИ НАСТАНКА) ОБЛИГАЦИОНОГ ОДНОСА (ОБЛИГАЦИЈА).....	33
ОСНОВНА НАЧЕЛА ОБЛИГАЦИОНОГ ПРАВА	35
НАЧЕЛО ЗАКОНИТОСТИ У ОБЛИГАЦИОНИМ ОДНОСИМА.....	39
ЗАБРАНА ЗЛОУПОТРЕБЕ ПРАВА.....	40
ДИСПОЗИТИВНОСТ ЗАКОНСКИХ НОРМИ	42
ПРИМЈЕНА ДОБРИХ ПОСЛОВНИХ ОБИЧАЈА	43
Примјена узанси	44
Примјена Закона о облигационим односима.....	45
Питање примјене тзв. "старих правних правила" након ступања на снагу Закона о облигационим односима	46
ПОСТУПАЊЕ У СКЛАДУ СА ОПШТИМ АКТИМА	49
ПРИМЈЕНА ДРУГИХ САВЕЗНИХ ЗАКОНА	50
ПРИМЈЕНА ПОЈЕДИНИХ ОДРЕДАБА	50
ОБЛИГАЦИОНИ ОДНОСИ НАСТАЛИ ВАН РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	51

РЈЕШАВАЊЕ СПОРОВА НА МИРАН НАЧИН	52
ЗАКЉУЧАК О НАЧЕЛУ ЗАКОНИТОСТИ	
У ОБЛИГАЦИОНИМ ОДНОСИМА	53
НАЧЕЛО ПРАВИЧНОСТИ	54
НАЧЕЛО РАВНОПРАВНОСТИ СТРАНА	57
АУТОНОМИЈА ВОЉЕ	60
НАЧЕЛО САВЈЕСНОСТИ И ПОШТЕЊА	63
НАЧЕЛО ЕКВИВАЛЕНТНОСТИ ИЛИ ЈЕДНАКЕ	
ВРИЈЕДНОСТИ ДАВАЊА	64
НАЧЕЛО ОДГОВОРНОСТИ	67
СИСТЕМ ОБЛИГАЦИОНОГ ПРАВА	70
ГЛАВА ДРУГА - О ОБЛИГАЦИЈИ УОПШТЕ	75
1) Појам облигационог односа (облигације)	75
2) Карактеристике облигације	76
2/1) Облигација је релативни (релациони) однос	76
2/2) Облигација је правни однос	77
3) Садржај облигације је тијесно повезан	
са предметом облигације	83
3/1) Својства облигационе радње	84
а) Могућност облигационе радње	84
б) Допуштеност облигационе радње	85
в) Одређеност или одредивост радње	86
4) Класификација облигација према	
посебним карактеристикама	87
4/1) Подјела облигација према природи облигационе радње	88
4/2) Подјела облигација према степену	
одређености њихове радње	91
4/2/1) Индивидуалне или индивидуализоване облигације	91
4/2/2) Кумулативне облигације	92
4/2/3) Генеричке облигације	92
4/2/4) Алтернативне облигације	95
4/2/5) Факултативне облигације	96
4/3) ПОДЈЕЛА ОБЛИГАЦИЈА ПРЕМА СУБЈЕКТИМА	
И ДЈЕЉИВОСТИ ПРЕДМЕТА	97
4/3/1) Личне и безличне облигације	97
4/3/2) Дјељиве и недјељиве облигације	98
4/3/3) Солидарне облигације	100
4/3/3/А) Пасивна солидарна облигација	100
4/3/3/Б) Активна солидарна облигација	104

4/4) ВРСТЕ (ПОДЈЕЛА) ОБЛИГАЦИЈА С ОБЗИРОМ НА ВРИЈЕМЕ ТРАЈАЊА ОДНОСА И ЊИХОВО ПРАВНО ЗНАЧЕЊЕ	105
4/4/1) Трајне и тренутне облигације.....	105
4/4/2) Према правној вриједности облигације.....	107
5) ДЕЈСТВО ОБЛИГАЦИЈЕ	107
5/1) Повјериочева права и дужникове обавезе.....	107
5/2) Обезбјеђење дужникових обавеза	108
5/3) Лична средства обезбјеђења извршења дужникове обавезе	109
5/3/А) Уговорна казна.....	109
5/3/Б) Јемство	111
5/4) РЕАЛНА (СТВАРНА) СРЕДСТВА ОБЕЗБЈЕЂЕЊА ИЗВРШЕЊА ДУЖНИКОВЕ ОБАВЕЗЕ	113
5/4/А) Право задржавања	113
5/4/Б) Залога.....	115
5/5) ЗАКОНСКА СРЕДСТВА ОБЕЗБЈЕЂЕЊА ИЗВРШЕЊА ОБАВЕЗЕ ДУЖНИКА	119
а) Право на накнаду штете	119
б) Право на затезну камату.....	120
в) Пенали.....	121
5/6) ВРШЕЊЕ ПОВЈЕРИЛАЧКИХ ПРАВА.....	122
а) Повјериочева права у посебним случајевима	122
б) Побијање дужникових правних радњи	123
1) Дјела учињена с дужниковом намјером оштећења повјериоца.....	131
а) Побојна (паулијанска) доложна тужба	131
б) Кулпозна (паулијанска) побојна тужба	132
в) Породична (паулијанска) побојна тужба	133
2) Побијање бесплатних располагања инсолвентног дужника на штету повјериоца (љуаси паулијанска побојна тужба)	134
Форма побијања	134
Рокови за подизање побојне тужбе.....	135
Дејство побијања.....	136
6) ИЗМЈЕНА САДРЖАЈА ОБЛИГАЦИЈЕ	137
а) Опште.....	137
7) ПОВРЕДА ОБЛИГАЦИЈЕ	140
а) Уопште о повреди облигације од стране њених субјеката	140

б) Дужничка доцња	146
в) Повјерилачка доцња	148
8) ОСТАЛИ СЛУЧАЈЕВИ ИЗМЈЕНЕ САДРЖАЈА	
У ОБЛИГАЦИЈИ	149
а) Добровољно поравнање	149
б) Принудно поравнање и стечај	150
в) Случај и виша сила	151
9) ИЗМЈЕНА СУБЈЕКТА У ОБЛИГАЦИЈИ	153
А) Уопште	153
Б) Уступање потраживања (цесија)	153
Дејство цесије	154
Однос цедента и цесуса	154
Однос цедента и цесионара	154
Б) Промјена дужника у облигацији	156
Б/л) Преузимање дуга (привативна интерцесија)	156
В/2) Дејство преузимања дуга	156
В/3) Приступање дугу	157
В/4) Преузимање испуњења	157
10) УПУЋИВАЊЕ АСИГНАЦИЈА	158
11) ПРЕСТАНАК ОБЛИГАЦИЈЕ	159
11/1) Уопште	159
11/2) Испуњење (исплата)	160
Појам	160
Субјекти испуњења	161
Предмет и начин испуњења	162
Вријеме испуњења	164
Мјесто испуњења	165
Урачунавање (импутација) испуњења	165
Доказивање испуњења	166
Трошкови испуњења	167
12) ЗАСТАРЈЕЛОСТ	175
Појам и дејство	175
Рокови у случају прекида застарјелости	182
Правна природа застарјелости потраживања	
(застарни рокови)	183
ГЛАВА ТРЕЋА - УГОВОР (УОПШТЕ О УГОВОРУ	
КАО ИЗВОРУ ОБЛИГАЦИЈЕ)	185
1) ПОЈАМ УГОВОРА	185
2) ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ЗАКЉУЧЕЊЕ УГОВОРА	190
а) Способност уговарања	190

б) Постизање сагласности воља	
о битним елементима уговора	193
в) Предмет уговора	197
г) Основ (causa) уговора	198
д) Побуда (мотив) уговора	200
3) ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ЗАКЉУЧЕЊЕ УГОВОРА	201
а) Облик сагласности изјава воља уговарача	
(форма уговора)	201
4) НАЧИН ЗАКЉУЧИВАЊА УГОВОРА	205
Преговори	205
Пунктације	208
Понуда	209
Дејство понуде (чл. 37 и 38 ЗОО)	211
Прихват	212
Закључивање уговора уз сагласност трећег лица	213
Уговори по приступању (адхезиони)	214
Предговор	215
Закључивање уговора предајом ствари (реални уговор)	216
Закључивање уговора опцијом (опциони уговор)	217
Закључивање уговора јавним надметањем	218
А) Надметање прикупљањем понуда	218
Б) Усмено надметање (лицитација, аукција)	219
а) Надметање стављањем прихвата понуде	219
б) Надметање стављањем понуде	220
5) ПЕРФЕКЦИЈА УГОВОРА	221
6) ПОДЈЕЛА УГОВОРА	222
6/1) Једнострани и двострани уговори	222
6/2) Теретни и добротини уговори	223
6/3) Комутативни и алеаторни уговори	225
6/4) Неформални и формални уговори	226
6/5) Тренутни и трајни уговори	226
6/6) Каузални и апстрактни уговори	227
6/7) Именовани и неименовани уговори	227
6/8) Једноставни и мјешовити уговори	228
6/9) Самострални (главни) и споредни	
(допунски или акцесорни) уговори	228
6/10) Генерални и специјални уговори	228
6/11) Појединачни уговори	229
6/12) Уговори по приступу и уговори са споразумно	
утврђеним садржајем	229

6/13) Колективни и индивидуални уговори	230
6/14) Забрањени уговори	231
7) ТУМАЧЕЊЕ УГОВОРА	232
Уопште о тумачењу правних одредби	233
Општа правила тумачења уговора	234
Посебна правила тумачења уговора	235
8) ДЕЈСТВО УГОВОРА	235
8/1) Опште дејство уговора	236
8/2) Уговори без правног дејства (неважећи уговори)	246
8/3) Појачање општег дејства уговора	247
КАПАРА	253
КАУЦИЈА	254
АВАНС (ПРЕДУЈАМ)	254
ОДУСТАНИЦА	256
8/4) ДЕЈСТВО УГОВОРА ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА	258
8/5) ПОСЕБНА ДЕЈСТВА ДВОСТРАНО ОБАВЕЗНИХ (ДВОСТРАНИХ) УГОВОРА	258
а) Одговорност за недостатке (мане) испуњења обавезе	258
а/1) Одговорност за физичке мане	259
Услови одговорности преносиоца	259
Права прибавиоца манљиве ствари	262
1. Захтијевати уредно испуњење уговора	262
2. Снижење цијене (бонификација)	263
3. Једнострано раскидање уговора	263
4. Право на накнаду штете	263
Губитак права (преклузија)	264
а/2) Одговорност за правне недостатке (заштита од евикције)	265
б) Правило истовременог испуњења обавеза из двостраног уговора	268
в) Раскидање или измјена уговора због промијењених околности	269
Појмовно дефинисање промијењених околности	270
Права и обавезе погођене стране	271
Права стране која није погођена промјеном околности	271
Задацисуда	272
г) Прекомјерно оштећење ("laesio enormis")	272
д) Зеленашки уговор	275
9) ПРЕСТАНАК УГОВОРА	277

Подјела начина престанка уговора	277
а) Престанак уговора испуњењем	278
Престанак уговора без испуњења	278
б) Немогућност испуњења уговора	278
в) Престанак уговора раскидањем.....	280
Споразумно раскидање уговора	280
Једнострано (уговорено) раскидање уговора	280
Законско једнострано раскидање уговора	282
г) Поништење уговора	285
ПОСЕБНИ ДИО	291
ИМЕНОВАНИ ГРАЂАНСКОПРАВНИ	
ОБЛИГАЦИОНИ УГОВОРИ	291
УВОД - СИСТЕМАТИЗАЦИЈА ИМЕНОВАНИХ	
ОБЛИГАЦИОНОПРАВНИХ УГОВОРА	291
ПРВА ГЛАВА - УГОВОР О ПРОДАЛИ (КУПОПРОДАЛИ)	293
Појам.....	293
Карактеристике	294
Субјекти продаје	294
Перфекција уговора о продаји.....	296
Дејство закљученог купопродајног уговора	300
Садржај купопродајног уговора	300
Обавезе продавца	301
Обавеза предаје ствари купцу	301
Мјесто предаје ствари купцу.....	303
Мјесто предаје у случају превоза ствари	304
Начин предаје ствари купцу	305
Трошкови предаје ствари купцу	307
Обавеза продавца да заштити купца у случају недостатака продате ствари (јемство на недостатке)	307
Обавезе купца	309
Исплата цијене	309
Одговорност купца за исплату цијене	310
Преузимање ствари	310
Обавезе странака да чувају ствари које су предмет уговора.....	311
Дејство уговора о купопродаји	311
Сношење ризика	312
Право на плодове	313
Престанак уговора о продаји	313

МОДАЛИТЕТИ КУПОПРОДАЈЕ	318
А) Модалитети купопродаје у интересу једне уговорне стране.....	318
Продаја са правом прече куповине (прекуп)	318
Куповина на пробу.....	320
Купопродаја условљена појавом бољег купца.....	323
Купопродаја са правом откупа.....	323
Купопродаја са правом препродаје	324
Спецификациона купопродаја (продаја са спецификацијом)	324
Б) Модалитети продаје у погледу општих услова уговарања.....	325
Купопродаја саобразно узорку или моделу.....	325
Купопродаја на почек	325
а) Продаја са задржавањем права својине.....	326
б) Продаја са оброчним отплатама цијене	326
Претплатна купопродаја	327
Продаја ствари које се мјере или броје	328
Продајни налог	328
Уговор о куповини наде.....	329
ГЛАВА ДРУГА - УГОВОР О РАЗМЈЕНИ.....	329
ГЛАВА ТРЕЋА - УГОВОР О ПОКЛОНУ (ДАРОВАЊУ)	330
Карактеристике уговора о поклону.....	332
Услови за настанак уговора о поклону.....	333
Способност уговарача	333
Саглашавање воља уговарача.....	334
Предмет уговора о поклону.....	335
Дејство уговора о поклону.....	336
Престанак уговора о поклону (опозивање поклона)	337
а) Опозивање поклона од стране поклонодавца.....	337
а/1) Опозивање поклона због осиромашења поклонодавца	337
а/2) Опозив поклона због тешке незахвалности обдареног лица.....	338
а/3) Опозив поклона усљед развода брака или поништења брака	338
б) Опозивање поклона од стране трећих лица	339
б/1) Опозив поклона од стране нужних насљедника.....	339
б/2) Опозив поклона због прикрађивања повјерилаца.....	340
Врсте поклона.....	341
Узајамни поклон	341
Поклон с налогом	341

Мјешовити поклон	341
Наградни поклон	342
ГЛАВА ЧЕТВРТА - УГОВОР О ЗАЈМУ	343
Појам, значај и карактеристике	343
Перфекција уговора о зајму	344
Битни елементи уговора о зајму	344
Дејство уговора о зајму (настанак облигације)	344
а) Облигација у којој је зајмодавац дужник	344
б) Облигација у којој је зајмопримац дужник	345
Престанак зајма	345
Модалитети уговора о зајму	346
Намјенски зајам	346
Уговор о кредиту	346
ГЛАВА ПЕТА - УГОВОР О ЗАКУПУ	347
Појам закупа (значај и карактеристике)	347
Дејство закупа	348
Дужничке обавезе закупадавца	348
Дужничке обавезе закупца	350
Дејство уговора о закупу према купцу (новом власнику) предмета закупа	351
Престанак закупа	352
Модалитети уговора о закупу	353
Уговор о подзакупу	353
Закуп уређен посебним прописима	354
ГЛАВА ШЕСТА - УГОВОР О ПОСЛУЗИ	358
Појам, значај и карактеристике	358
Закључење (перфекција) уговора о послужу	359
Дејство послуге	360
Обавезе послогопримца	360
Евентуалне обавезе послоодавца	361
Престанак облигационог односа из уговора о послужу	361
ГЛАВА СЕДМА - УГОВОР О ДЈЕЛУ	362
Дефинисање уговора (појам, значај и карактеристике)	362
Перфекција уговора о дјелу	363
Дејство уговора о дјелу - настанак облигације	364
Облигације у којима је посленик дужник	364
Одговорност за недостатке дјела	365
Кад посленик сноси ризик	365
Престанак уговора о дјелу	366

ГЛАВА ОСМА - УГОВОР О НАЛОГУ (ПУНОМОЋСТВУ).....	367
Дефинисање - појам.....	367
Значај и примјена уговора о налогу.....	369
Карактеристике уговора о налогу.....	369
Закључивање уговора о налогу.....	370
ДЕЈСТВО УГОВОРА О НАЛОГУ (ПУНОМОЋСТВУ)	
ИЗМЕЋУ ВЛАСТОДАВЦА И ПУНОМОЋНИКА.....	372
Обавезе пуномоћника (налогопримца).....	372
Полагање рачуна.....	375
Обавезе властодавца (налогодавца).....	375
Дејство уговора о налогу према трећим лицима.....	376
Престанак уговора о налогу.....	377
Престанак уговора о налогу услед догађаја.....	378
Вријеме престанка уговора о налогу (моменат гашења односа).....	378
ГЛАВА ДЕВЕТА - УГОВОР О ОСТАВИ.....	379
Дефинисање појма.....	379
Дејство оставе.....	380
Обавезе оставопримца.....	380
Права оставопримца.....	381
Модалитети оставе.....	381
Неправилна остава ("depositum irregulare").....	381
Нужна остава ("depositum miserabile").....	381
Угоститељска остава.....	382
Затворена остава.....	384
Судска остава (секвестар).....	385
ГЛАВА ДЕСЕТА - УГОВОР О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ.....	386
Појам.....	386
Значај.....	387
Карактеристике.....	388
Закључивање уговора о доживотном издржавању.....	389
Техника закључивања и форма.....	389
Дејство уговора.....	391
Облигације у којима је давалац издржавања дужник.....	391
Облигације у којима је прималац издржавања дужник.....	392
Престанак уговора о доживотном издржавању.....	392
Раскид уговора.....	392
Поништење уговора.....	392

ГЛАВА ЈЕДАНАЕСТА - УГОВОР О ОРТАКЛУКУ	393
Појам, значај и карактеристике.....	393
Оргачки удјели	395
Циљ ортаклука	396
Трајање уговора	396
Дејство ортаклука.....	396
Удруживање ортачких удјела	397
Управљање ортаклуком	398
Подјела добити и спошење губитка.....	399
Престанак ортаклука.....	400
Врсте ортаклука.....	435
ЗБИРКА ЗАДАТАКА.....	401
(ИЗБОР ИЗ СУДСКЕ ПРАКСЕ).....	401
ПРВА ГРУПА ЗАДАТАКА	401
ДРУГА ГРУПА ЗАДАТАКА	408
ТРЕЋА ГРУПА ЗАДАТАКА	419
ЛИТЕРАТУРА	435
СКРАЋЕНИЦЕ.....	438

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Сарајево, БиХ

347.4(507.53)

МОРА ИТ, Београд

Обавештење о издању
- 2. издање 1997. године
Филозофски факултет, 21007 (Београд, БиХ)
449 стр. : 21 cm

Тираж 300 - Народна и универзитетска библиотека
у Сарајеву - Библиотека стр. 435-437

ISBN 86-971-09913-30-4

CODEN: BH-IP 4211